

Vad har hänt?

UTGÅNGEN AV DE KOMMUNALA VALEN I NORGE blev den som Tidevarvets ledare i förra numret förutsade, Arbetarpartiet har segrat. Det erövrade absolut majoritet i Oslo stadsfullmäktige och på flera ställen i landet. Utslaget är starkare i Norge än hos oss vid landstingsvalen men tendensen är densamma.

MR ANTHONY EDEN, medlem av engelska regeringen och dess resande i nedrustningsfrågor, har varit på besök i Stockholm. Pressen har icke lyckats få vita något om hans ärende. Men antagligen är det någon engelsk linje för lösning av nedrustningsfrågan som han vill vinna oss för. För övrigt var han jämförelsevis optimistisk rörande det europeiska läget och talade lätt om det stora engelska luftstridsprogrammet. Nästa man lär ska bli v. Popen.

PÖINCARE'S DÖD följde kort efter det hans vän Barthou fått ett vådasamt slut. Med honom gick bort den franske mannen för den ena linjen i den franska utrikespolitiken, den som går fram mot Tyskland med maktpråk och våld. Den politiken kulminerade år 1923 i försöket att kräva ut tyska skadeståndet i natura och med hjälp av bajonetterna. Andra män som Briand och Herriot försökte tidvis att på andra vägar öppna försoning och samförstånd. På sistone går man upp både det ena och det andra sättet och ägnade sig utslutande åt gå runt kring Tyskland och samla upp dess grannar i sin krets. Denna politik född till försoning med Sovjet, den syftade till försoning med Italien. Detta var yttersta syftet med inbjudan till Alexander av Jugoslavien. Men det kostade Barthou livet och nu är det gamla gardet borta som fått sin inriktning genom den långa kampen mot Tyskland. Man väntar att få se hur linjerna klarna för Frankrikes framtidspolitik.

KUNG ALEXANDERS KÖLSPÅR använde en portativ mulspruta enormt effektiv trots att den var så liten att den kunde stoppas under en kappa. Den var icke avsedd att mörda kungar med, knappt ens att användas för civilt bruk. Detta fullkomliga vapen, konstruerat för militär från olika länder att hastig nedskjuta varandra med, gjorde det snabba mördardet möjligt, det sköt självt när mördaren slagits till marken. Militären anser säkerligen att det är ett fruktansvärt missbruk av en god och nyttig sak. Men här se vi ju ett nytt bevis på hur den tekniska militära utrustningen förändrar även lönmördarens karaktär liksom inbördeskrigens. Här föll en liten diktator, de större ha anledning att darra. Det går inte att monopolisera vapnen för militärt bruk, lika lite som att uppehålla den knivskarpa skillnaden mellan lagligt våld och olagligt.

Ehuru mördaren och hans värdar öo identifierade och terroriserat det är fristad i Jugoslavien grannländer blivit uppläckta, saknas ännu de som försträckt 3,000 francs till den lilla kulspuran.

DE SPANSKA UPPRORSMÄNNEN — vilket för övrigt är ett felaktigt uttryck eftersom även kvinnorna deltagit — ha nedslags av militären. Men upprorsandan är inte nedslagen och generalstrejken fortsätter.

Veckovisningen

Bilaga medföljer.

Staten suckar efter barn men ger mödrhjälpen åt kommunerna.

»Vill man avjolka landet, skall man föra en sådan befolkningspolitisk som den nuvarande.» Ada Nilsson i Tidevarvet av den 20 september 1930.

Arbetslöshet hotar bland lärarkåren till följd av barnminskningen. Det talas om spår av seminarierna. Detta är anledningen till att pressen åter bekymrat diskuterar den sjunkande nativiteten. Man frågar naturligtvis efter orsaken till detta hottfulla fenomen och kommer med varierande försök till förklaringar av psykologisk natur.

Ehuru vi ha fullt klart för oss att våra synpunkter inte komma att vinna något beaktande i diskussionen utan som vanligt tigas ihjäl skola vi dock här än en gång lägga fram dem. Innan vi ta upp till skärskådan de psykologiska orsakerna i findningarna föreslagit, först några ord om samhällets ekonomiska inställning till barnafödskan, ja, till föräldrarna. Längre behöva vi inte gå för att finna hur klagen över den sjunkande nativiteten höjes fristående ut i luften utan sammanhang med samhällets praktiska handlande.

När riksdagen i maj 1931 efter långa utredningar i samband med sjukvårdsreformen beslöt kontant mödrhjälpen till behövande, välkomnade Tidevarvet detta beslut.

Mödrhjälpen var bygsam men principen om samhällets ansvar inför mödrarna var i alla fall stadfast.

Nu har lagen prövats några år, men kvinnorna visa sig inte villiga att tacka för hjälpen med flera barn. Varför det? Jo, emedan de inte fått någon hjälp utöver den de hade fört! Det kan man i varje fall svara för deras räkning som utanför sjukvårdsanslaget skulle få åtnjuta ett kontantunderstöd av 30 kronor för var förlossning. Ja, men vadför gå de inte in i sjukvårdsnät? kommer motfrågan. Det ha vi ingen anledning att svara på. Faktum är att denna generation av mödrar ännu inte är inpackad i sjukvårdsnät. Och hur går det för dem som öo utanför?

Ja, de få vara glada om de av den summa, de skulle erhålla, själva få så mycket i sin hand, att det räcker till lite tvål och stjärtpuder. Kanske få de alls ingenting. Samman går nämligen i regel åt att betala för dem på barnbördshus, på lasarettens förlossningsavdelningar och hos barnmorskan.

Redan då förslaget var under behand-

ling irrade vi för att de fattiga mödrarna skulle få sin vård och femtio kronor men ett sådant slöseri med statens medel ansågs onödigt, dem vill man förbruka på nya vägar och kanoner.

I praktiken blev det alltså så, att de barnafödskor som fört fått fri vård på kommunernas bekostnad eller endast betalad en mycken liten penning, nu fingo betala kommunerna sina trettio kronor. De mödrar som ha så liten inkomst att de komma ifråga för den kontanta moder- och barnhjälpen, tillhörde nämligen den kategori som stads- och landskommunerna även fört oftast fingo hjälpa.

Men nu ha kommunerna uppfattat meningens med den ställiga mödrhjälpen så att den betyder att de skola få skjuta över på staten den hjälp de gövo fört själva!

Vad som sker är alltså att statens mödrhjälpen övervisas till kommunerna som betalning i kvinnans vägnar. Av de 30 kronorna gå regelbundet 2 kronor till detta administrativa förfarande. Det är utan tvivel mera lömande att registrera barnafödskor än att föda barn.

Men var detta meningens då lagen antogs? Var det därför kvinnoopinionen mobiliserades och sedan gladdes? Vi tro inte det.

Men vi tro att tiden vore inne för dem det vederbör att ta en liten funderare och se efter vad som blivit av denna snåla men dock hjälp, sedan den kommit in i byråkratins kvarn.

Här är en annan sak också att ta i betraktande. I statistisk årsbok för i år finner man av statistikerna från de civila sjukvårdsanstalterna att förlossningar som ske på barnbördshus stigit från 18,645 år 1920 till 33,587 år 1932. Men det allmänna anslag till barnbördshusen ha sjunkit under samma tid!

År 1920 betalade det allmänna över 1 miljon. År 1930 778,699 kronor, år 1932 754,980 kronor. (Det skall emellertid medgivas att år 1930 uppgingo utgifterna för nybyggnader till en halv miljon.) Jämför man patienternas bidrag genom avgifter till drifkostnaderna för barnbördshusen med det allmänna bidrag, skall man se att för år 1932 patienterna betala mera än det allmänna! Till jämförelse kan nämnas att staten samma år betalade 10 miljoner till tuberkulosvården och patienterna själva 4 miljoner! Ingen grupp av klientel på allmänna sjukvårdsanstaltningar blev så ordentligt klädd på pengar som barnafödskorna år 1932.

Varför? Det är ju inte meningens att

(Forts. å sid. 4.)

Tapper ungdom! Bilder från Österrike.

Den artikel om de nuvarande förhållandena i Österrike som vi offentliggjorde i dagens nummer, har sånts oss av en internationellt mycket litterat emigrant som är personligen känd för redaktionen. Artikel författaren är givetvis öppet fientligt inställd mot den nuvarande regimen i Österrike, men det står ju våra läsare fritt att draga egna slutsatser ur de meddelade fakta. För kvinnorna i de länder där de ännu ha frihet betyder historien om deras nederlag på österrikska fronten ett nytt se upp.

Österrike under terror.

Utanför Österrike vet man nästan ingenting om dess inrepolitiska situation. Endast få veta att en fascistisk regim arbetar där med den värsta terror. Man tror att den klerikal-fascistiska diktaturen i Österrike är mild och mänsklig bredvid raseriet i Hitler-Tyskland. Men ingenting är felaktigare. Terrora övas blott mera jesuitiskt skickligt. Att intet internationellt eko höres i världspresen beror därpå att den rika bourgeoisien och de judiska journalisterna i dödsångest för anslutning till Hitler-Tyskland ställa sig bakom regeringen, hur den än behandlar dem. Det väcker därför intet uppseende och görs inte något väsen av att judarna i all stillhet och utan föregående lagstiftning systematiskt utdrivas ur alla tjänstefattningar, ty de våga ej klaga.

Österrikes ledande män ha alla gått i jesuiternas skola, och förstå bättre än sina nazikollegor i Tyskland att bevara skenet utåt. Österrike som är helt och hållet beroende av västmaktens kredit är tvungen att låta en viss ansändighet som kulturstat. Den nyutkomna Svarta boken har emellertid skingrat illusionen om den österrikska fascisms kulturnivå. Här skall berättas en del om kvinnornas ställning, om det klerikala, andliga förtrycket och om barnens militärisering som icke står i Svarta boken.

Kvinnorbetet.

Liksom i alla fascistiska länder, och delvis också i dem som förblivit demokratiska, bli naturligtvis de österrikska kvinnorna bortjagade från alla välbetalda befattningar. Det socialistiska Wien värdde sig så länge som möjligt mot att påtvinga lärarinnorna celibat, ehuru det var lagligt förbudet att anställa gifta lärarinnor. Efter februarirevolutionen bevo även i Wien samtliga gifta lärarinnor bortjagade, liksom i dem de voro familjeförsörjare och deras män arbetslösa. De liberala och katolska kvinnoorganisationernas protester hjälpte inte. Det måste sägas att även de ärkeraktionära kvinnoorganisationerna satte sig energiskt och modigt till motvår men ingenting hjälpte.

(Forts. å sid. 4.)

Manligt monopol i Malmö.

Reaktionen mot kvinnorna gör sig kännbar icke minst i rikets tredje stad. För några år sedan beslöt stadsfullmäktige att kvinna, som var anställd i stadens tjänst, skulle vara skyldig att vid ingående av äktenskap ställa sin plats till förfogande. En samlad kvinnlig opposition mot beslutet hade ingen som helst verkan. Nu förbereda myndigheterna nya steg för kvinnornas sidostättande.

I det ena fallet gäller det en tjänst, som lyder under Hälsovårdsnämndens, nämligen bostadsinspektörsbefattningen. Denna har, som namnet angiver, hittills innehaft av en kvinna, men nu föreslår nämnden, då tjänstens på grund av innehavarens förtidspensionering, är ledig, att den skall övergå till att bli en manlig tjänst. Mot detta förslag har stadsläkaren, doktor Höjer, avgivit en mycket kraftig reservation. I den heter det bland annat:

»Misskötsel av en god bostad kan på tillämplig kort tid förvandla densamma till en slumbostad. I kontrollen av Hälsovårdsnämndens skötsel, således av hemvärden, har Hälsovårdsnämndens bostadsinspektör sin huvuduppgift. Det har över hela världen hittills ansetts tillämpligt, att för denna inspektion kvinnor äro mera lämpliga än män. I första hand kanske därför, att flertalet män sakna den grundläggande praktiska utbildningen i hushålls och hems skötande, men också därför, att ett ingripande i intimare hushållens område. I reservationen anföres vidare »att av socialpolitiska skäl, och möjligen andra under de senare åren en kraftig rörelse uppstått att undantränga kvinnan från olika offentliga arbetsområden. Denna rörelse har bland annat lett till att i tvänne svenska städer den kvinnliga bostadsinspektören ersatts med en manlig bostadsinspektör underställd Hälsovårdsnämnden. I en av dessa städer är

anordningen nu prövad så länge, att man fått en stadgad upplåtning om resultatet av utbytet.»

I officiell rapport från därvarande hälsovårdsnämnd säger sig doktor Höjer ha erfarit att utbytet, med hänsyn till bostadsvårdens handhavande, anses hava haft olyckliga verkningar.

Det andra fallet rör sig om ett förslag som lönenämnden framlat i sitt betänkande angående överarbetning av tjänstestämman. Där heter det i § 7 om villkor för anställning: »Där av benämningen i lönestaten framgår, att befattningen är avsedd allenast för kvinnlig innehavare, må å densamma endast tillsättas kvinna. A annan befattning må, därest annat ej författningenstill gäller, endast tillsättas män.»

Om detta förslag vinner fullmäktiges gehör, måste det få ödesdigra verkningar för kvinnorna. Samtliga platser, som ej betecknas med »kvs» (kvinning) i tjänstestämman, kommer emellertid, komma endast att annonseras lediga att sökas av män utan hänsyn till, att kvinnor kunde finnas, som vore bättre meriterade. I själva verket står ju detta förföringsätt i strid mot Behörighetslagens bestämmelser. Då påpekanens gjorts angående orättvisan mot kvinnorna, svaras, att ingenting hindrar, att vederbörande styrelse ingår till stadsfullmäktige med anhållan, att viss plats vid tillsättning bör stå öppen för fri tävlan, alltså sökas av såväl kvinnor som män. Det säger sig dock självt, att en dylik omväg att vinnas rättelse mycket sällan torde bli styrelsebeslut, så mycket mindre som kvinnorna äro symmetriskt giest företrädda i stadens styrelser och nämnder.

Till syvende og sist är det stadsfullmäktige, som skall träffa avgörande i här påpekade fall, men utgången är lätt att förutsäga, då kvinnorna i Malmö endast har en representant bland stadens fäder.

Mattilda Holmgren.

Världskriget 13,000,000 döda efterlämnade 9 miljoner faderlöra och ännu flera förjände mödrar änkor och systrar.

Radikal politisk veckotidning.

REDAKTÖR:
Carin Hermelin.
ANSVARIG UTGIVARE:
Ada Nilsson.

Utkommer varje helgri lördag.
Triewaldsgränd 2, 3 tr., Stockholm. Tel. 20 48 42.

Ledamöter av Sveriges Advokatsamfund

Eva Andéns Advokatbyrå

Inneh. Eva Andén.
Norrländsgatan 18.
Tel. 75 75, 75 76
STOCKHOLM

Specialitet: Familje- och arvsrätt
Boutredningar och testamenter, Övrig
valtningsuppdrag. Även skriftliga
förfrågningar.

Advokat Hugo Lindberg

KUNGSGATAN 6, STOCKHOLM
Tel. Vaxel: N. 333 15.

Allm. Barnbördshusets poliklinik

Alla vardagar 11-12 för havandeskapet
och dess sjukdomar och 14-14.30 för
kvinnosjukdomar.

För medelösa kostnadsfritt, för andra
mot erläggande av 2 kronor.

Stockholms stads Poliklinik

Vid Kornhamnstorg 14

Måndagar, onsdagar, fredagar kl. 9-11 f.m.
För havandeskapet och
dess sjukdomar.

För medelösa kostnadsfritt, för andra
mot erläggande av 2 kronor.

Professor Johan Almkvist

Nybrogatan 7, Stockholm Tel. 67 50 75
Mottagning:
1/9-9, 4-5, damm. 1/4. Söndagar 10-11/11.
Hud- och Könsjukdomar.
UPPLYSNING I RÄTTSKAPLIGA
OCH SEXUELLA FRÅGOR.

Alma Axelssons

FÖRLOSSNINGHEM
LINNÉGATAN 19

Mottager inackord. Även för längre tid.
Tryggt och egen., välrök.
Tel. 778 24.

STAMNING,

(TALSKRÄCK) o. a. nervösa talrubbingar
samt tvångstankar behandlas av
talpedagogen P. O. Brorberg, Floragatan
16, Sthlm. Tel. 10 03 24. Svärspr. 1 kr.
Varning f. värdelös korrespondensmetod!

Alimonda-Institutet

40-årig homeopatisk praktik.
Mottagning 11-2. Rådfrågning även
för korrespondens. Begär prospekt och
frågelista. Leg. läkare.
Adress: Uplandsгат. 16, 4 tr. (hiss)
Stockholm. Telefon 32 08 99.

Arbetarnas egen

Tandklinik

Svedenborgsgatan 42
(hörn av Skånegatan).
Mottagningstider: 10-3, 5-7.
Tel. 41 61 24.
ALL SLAGS TANDVARD.
Legitimerad tandläkare.
Låga priser.

Centralbadets damfrisering

rekommenderas
Elegant. Tel. 23 35 35. Företag. Insepp.

Litzéns Advokatbyrå

Mosebackeförsg. 5. Tel. 43 18 34.
Inneh. N. Th. Wahlström.
Juridiska uppdrag. Köp o. försäljning.
av fastigheter, inteckningsplaceringar m. m.

Teater eller Film?

En kom. person sökes, som kan lägga
ett manuskrift till rätta. Oscar Nylen,
Drottninggatan 16, Sthlm. 11 89 95.

Den 20 Okt. 1934.

Kvinnornas fredspolitik.

I augusti samlades över tusen kvinnor i Paris för att demonstrera mot krig och fascism. Det var kvinnor från hela världen, kroppsarbetande och intellektuella kvinnor, revolutionära pacifister, aktivt inställda kristna kvinnor som alla voro övertygade att det inte räckte med att moraliskt fördöma kriget utan att man måste kämpa effektivt och oavbrutet mot krigets orsaker, som de ansåg ligga i det kapitalistiska systemet. Medan kongressdeltagarna drogo hem för att söka var i sitt land organisera en kvinnornas front mot krig och fascism, samlades i Zürich Internationella kvinnoförbundet för fred och frihet till en extra ordinarie kongress med anledning av världslägets allvar.

Det är inte underligt om denna stora internationella fredsorganisation samlas för att begrunda sin fredsopolitik. Tiden rinner snabbt. Situationen förvandlas, förvärras, tillspetsas. Det våldsamma anloppet mot kvinnorna och de försök, som ske i diktaturstaterna att tysta dem, har tvingat många kvinnor in på en ny frontställning mot fascismen.

De kunna icke själva behålla den politiska neutraliteten i fredsarbetet och de vilja ej heller att »Fred och frihet» skall göra det. Andra där- emot äro ingalunda benägna att låta sin avsky för kriget och sin freds kärlek driva dem till ett tydligt och politiskt partitagande mot den exploatering, de orättvisor, den vinningslystnad, den provokanta nationalism som leder till krig, m. a. o. mot det nuvarande samhällssystemet.

Efter åtskilliga meningsbrytningar kom kongressen fram till att enas om ett manifest som konstaterar att förbundets mål fortfarande äro: »Fullständig och allmän avrustning, lösning av alla konflikter genom fredliga uppgörelser utan våld och en världsorganisation för politiskt, socialt och ekonomiskt samarbete mellan folken.»

S:t Ansgarsboden

Malmsskällnadsгат. 7, Stockholm C.
Postg. 56537. — Telefon 10 96 92.
Beställn. mottagas. Postorder ombesörjes.
Bästa inköpskälla för kristlig konst i alla
utföranden.

Moderna Funkisfåtöljer

i crepe och mockaplysch kr. 55. Dusch-
stolar fr. 25. Baddschäslonger 38. Ligg-
fåtöljer i hudimit. 95. Sängar 9, madrasser
5. Plymduščhateller från 65, ek-,
björk-, korgmöbler, korkmattor, tyger,
samt stovar, stoppning. Realisation pågår.
reparationer, beställningar. Fabrikboden.
Metargat. 6, hörn. Södermannsg. 57. Tel.
40 07 66, och lungfrug. 7, Östermalm.

Bagarstugan

HORNSGATAN 37 • Tel. Söd. 70 00
FOLKUNGAGATAN 65 " " 73 37
GOTGATAN 52 " " 333 90

Finlandssvenskarnas öde.

Minoritetsproblemet har för oss svenskar fått en särskild aktualitet genom det starka hotet mot svenskt språk och svensk kultur som ligger i regeringsförslaget om förfinskning av den finländska universitetsutbildningen. Regeringspropositionen »utmynnar i att fullständigt fördriva svenskarna från vårt enda statsuniversitet», säger »Vår tid», som är organ för finlandssvenska kulturorganisationer. Detta betyder att svenskarnas möjligheter till studier, till vetenskapligt arbete, över huvud deras möjligheter att göra en kulturell insats i sitt fädernesland stäckas och kringskäras. Det måste kännas hårt för denna livaktiga, härdade, och begärade svenska minoritet att behandlas som icke önskvärd eller behövlig i landets andliga liv, ungefär som kvinnor eller negrer.

Därtill kommer att regeringsförslaget givit anledning till kränkande uttalanden från den finska högeroppositionen, som anser att det icke gått långt nog. Att den svenska kulturinsatsen kallas »smutsfläcken på vår nationella historia» kan ju icke annat än pinsamt beröra även rikssvenskarna, även om de veta att den svenska kolonisationshistorien inte är enbart uppbyggd. Det har ju också sagts inbärt i en så finlandsvänlig tidning som Aftonbladet att tidpunkten icke är lämplig att diskutera en svensk-finsk framstöt för gemensam befästning av Åland. Tyvärr har man anledning frukta att svenskt-finskt militärt samarbete i största allmänhet på ögr, alldeles oberoende av svensk opinion och oberoende av hur finlandssvenskarna behandlas.

Med kuvad bitterhet erinrar Vår tid om svenskarnas insatser under den vapenlösa kampen mot det ryska förtrycket och om de förpliktade löften som finska regeringen avgivit inför Nationernas förbund att skydda och t. o. m. förbättra den svenska minoritetens ställning. Men det förekommer ingen antydning om att N. F. skulle kunna erinra Finland om dessa löften, så som det erinrade Polen nyligen. Och i Europa är minoriteternas ställning och uppförande sådana att utifrån sett finlandssvenskarnas öde icke torde väcka större upseende eller medlidande. Vi äro långt mera förhärade nu än på Bobrikoffs tid. Rikssvenskarna äro fortfarande de som inbördesstriden i Finland närmast angår.

Det brinnande skeppet.

Med understöd av allmänna medel byggde ett ångbåtsbolag i Amerika ett lyxskipp för 5 miljoner dollars. Det bemannades sitt Morro Castle med en sammanräfsad och illa betald besättning som levde under dåliga förhållanden och på usel mat, medan all lyx slöades på passagerarna. En av radiotelegrafisterna som å alla vägnar protesterat mot behandlingen av besättningen blev uppsagd som icke önskad agitator. Ingen opposition, ingen organisation av besättningen var tillfätan.

Så kom då elden lös. Hur det skedde, om elden var anlagd, om det var det pyrande missnöjet som tog sig uttryck på detta hemska sätt, må här lämnas osagt. I varje fall, då ångaren började brinna, var besättningen icke situationen vuxen, den svek det första budet i havens lag; att först och främst se till att passagerarna räddades. Varför skulle de ofra sina liv för lyxpassagerarna, för vilkas bekvämlighet de fått träla så hårt? Man fann förresten även ångarens överingenjör i den första livbåten tillsammans med 29 man av besättningen och 2 passagerare! Innan han gav sig av gav han order att eldarna skulle stanna så länge det fanns en mänsklig möjlighet. Av de 136 som föringsis i eld eller vatten var huvudparten passagerare.

Vid ransningskningen kommer nu fram att även dessa offerades för snällhetens skull. Befälhavaren dröjde under den avgörande halvtimmen att ge order om S. O. S.-signal därför att han i det längsta ville se om det inte gick att bespara rediet utgifterna för bärgningslös. Det fanns alltså inga ångare som kunde plocka upp de olyckliga, vilka kastat sig i vattnet från det brinnande fartyget. I stället satte kapten full fart mot vinden, varigenom elden ökade och spred sig dess bättre över hela båten.

Det var den opålitlige, uppsagde andre radiotelegrafisten som slutligen fick rycka orden om S. O. S. ur kaptenen och med fara för sitt liv föra den vidare till förste telegrafisten som i väntan på order hållit sig kvar i sin hytt intill dess den fattade eld. Men då det för sent!

En mera demonisk symbol av tiden kan inte tänkas än det brinnande skeppet med dess snåla ångare, dess färviska ledare, dess lyxpassagerare, dess utsvettade besättning, dess hjältar och dess kråk och dess undergång.

BLIV MEDLEM I RADIKALA FÖRENINGEN!

1/1-Ylle 150 cm. Boj

för draperier, ottomanser, borddukar, kuddar m. m. Ljus- o. vittmålserande, i många färger, pris 5.40 met.
Oskarsons Lager, Kungsg. 70, Sthlm.

Nyhyttans badanstalt.

Läkare: Doktor B. Sundström, Nora. Öppet hela året. Fysikalisk-Dietisk kuranstalt med 35 års erfarenhet i behandling av reumatism, mag-, tarm- och nervlidande, högt blodtryck m. m. Skadborgsmelido. Modern badavdelning. Rum med nutida bekvämligheter. Utmärkta promenadvägar. Hög torr härsöksluft. Pensionärer mottagas. Begär prospekt. Adress: JÄRNBOAS (6 mil norr om Örebro). Tel. 13.

NORRKÖPINGS STUVLAGER

Ingen butik. Alla inköp o. försäljningar pr extra kontant. Detta orsaken till våra bill. priser.

Föreningen Årsta · Stockholm
Förstklassigt Damhotell
Norrastrandgatan 8-10 (vid Norrmalmstorg), Stockholm.
Ljusna rum med varmt och kallt vatten och telefon.
Gott bord. Vackra, trevliga samlingslokaler.
Telefoner: 20 92 07, 20 92 58, 20 93 54, 20 97 50
20 92 07, 20 92 58, 20 93 54, 20 97 50
Elektriska 1.50-6 kr. Dödbelrum 2-10 kr.
Telegramsadress: Årstaklubben, Stockholm.

Tapper ungdom!

(Forts. fr. sid. 1.)

Ungdomens militarisering.

Förbundskansler Schuschnigg är en lärjunge från jesuiterkollegiet i Feldkirch. Han har som militarist och monarkist länge haft sin egna kristligt sociala stormtrupp, »de ostmärkiska friskarorna» som tillsammans med furst Starhenbergs hemvärn kämpa mot socialdemokratien, ehuru de två grupperna leva i inbördes split och avundsjuka.

Schuschnigg har nu börjat militarisera de alla minsta barnen i det han utrustar sexåringarna med uniformer och trägevär och låter skol lärarna exercera dem.

Mycket intressant är att han ännu icke vågat militarisera mellanskoleungdomen. Den har nämligen gått i socialdemokraternas reformerade botensskolor och där fått en klarsynt, kritisk och självmotivert hållning. Denna ungdom sätter upp ett enigt motstånd mot de »fosterländska» uppfostringsförsök som satte in redan före februaridagarna och sedan bevisvis för högttryck. Om ungdomarna visa sig alltför motsägande svara skolmyndigheterna med relegering. När skolan började i höst, varnades ungdomarna i alla mellanskolor uttryckligen för att skratta, då regeringskusaker lästes upp, emedan detta kunde ha till följd att de uteslötes ur skolan. Men man kan inte utesluta alla skolbarn, om de uppträda enigt. Det har gång på gång hänt att skolmyndigheterna i Wien uppfordrat barnen att frivilligt anmäla sig till fosterländska fester och möten, men inte ett enda barn har kommit. Då hotades med represalier — indragning av befrielse från skolvgifter, av badkort och så vidare, så att de fattigaste av barnen måste komma »frivilligt».

Men herr Schuschnigg vågar inte att bilda uniformerade trupper av denna revolutionära ungdom. Man försökte med gasskyddsövningar, men mellanskoleungdomen gjorde bara nar av dem och förklarade dem för humbug, eftersom det inte finnes något skydd mot gas. Barnen har heller inte burit de fosterländska märken som skolmyndigheterna föreskrivit. I motsats till de fullvuxna som karaktärlöst satte på sig nya märken vid varje politisk strömkantring, lät sig den ungdom inte knäckas som uppuxit i den glöckelska skolreformens skolor.

Kvinnornas utbildning.

Den klerikal-fascistiska regimen i Österrike har efter »Encyclica Quadragesimo Anno» ställt sig emot varje utbildning för kvinnorna. Kvinnor få endast användas i deras egen tjänst som organisatörer och inspisare. Den socialistiska regimen i Österrike öppnade gossarnas mellanskolor också för flickorna, då det inte fanns några statliga flickskolor tidigare. Kyrkan gick från början till storm mot samskolesystemet, och då omkring 1930 den socialdemokratiska skolöverstyrelsens makt redan var bruten, upprättade man särskilda flickklasser i skolorna. Men sedan 1934 är även den möjligheten förbi. Nu existerar inte mera några billiga mellanskolor för flickor.

De privata flickskolorna ha fått sina understöd indragna, så att de tröttna måste höja terminsavgifterna, som redan förut varit oöverkomliga för många. Understöden gå i stället till gamla och nyupprättade idosterskolor, som ta emot fattiga flickor, vilka inte ha råd att gå i de privata flickskolorna.

Enligt en förordning av 20 september skola i alla mellanskolor upprättas parallellklasser, en för katolska barn och en för »övriga lärjungars». Den judiska församlingen har protesterat mot detta

ödesdigra upprättande av skrankor mellan barnen.

Samvetstväng.

Herr Schuschnigg förklarade högtidligt i Genève att varje trosbekännelse var tillåten i det toleranta Österrike. Men han talade inte om hur man behandlade de konfessionlösa.

Den intoleranta kyrkliga regimen hade på sin tid till följd att omkring 100,000 socialister utträdde ur den katolska kyrkan. Men dessa förlorade själar har nu återunnit och på följande sätt:

Efter februarirevolutionen fastställdes att man måste tillhöra en fosterländsk fackförening för att få arbete såväl i statliga verk som på enskilda arbetsplatser. Men man kan endast bli medlem i en fosterländsk fackförening, om man kan visa katolsk dopattest. Följden blev köer framför dopfontarna! Det måste sägas till många katolska prästers heder att de togo sig djupt av det skamliga i detta tillvägagångssätt och under genans och förtvivlan återupptog de förvillade fären i den allena saliggörande kyrkans famn.

Följande exempel, gripet ur högen, visar vilka fördärliga följer detta medeltida samvetstväng på barn och lärare. En konfessionlös socialdemokratisk lärarinna måste för att inte förlora sin plats bli katolik. Inför sina elever, som voro mycket förtjusta i henne och som visste att hon icke var katolik av övertygelse, måste hon vid de obligatoriska kyrkobesöken böja knä och göra korstecken. Efter det första kyrkobesöket kom hon hem, likblek och nedbruten och vågar inte se sina flickor i ögonen mer. Men att hålla på sin övertygelse betyder i det fascistiska Österrike att svälta ihjäl.

Så förstör den kyrkliga regimen, som stöder sig på de beväpnade landsknektarnas bajonetter, det ståtliga uppfostringsverk som det socialdemokratiska Wien uppförde, och världen är åter ett kulturcentrum fattigare.

Det är fullkomligt oriktigt att anta att denna kristligt-sociala regim som till varje pris uppehålls av västmakterna, bildar ett skydd mot den nazistiska faran. För det första är terrorn som den utövar alls icke mindre, endast annorlunda färgad än i Tyskland. Vidare väcker den en sådan förbittring, särskilt bland ungdomen att denna i sin förtvivlan hoppas på en räddning i nationalsocialismen ur den kvävande kyrkoregimen trots naziregimens tydliga felslag i Tyskland.

Det är omöjligt för regeringen att lindra nöden och den måste nödvändigt bli allt större. Ingen stabilitet och intet lugn kan tänkas för Österrike. Den genom svält fysiskt försvagade arbetarungdomen har varken energi, handlings- eller motståndskraft mer, men den välutvecklade ungdomen, som visserligen är arbetslös och inte ser någon framtid framför sig men underhålls av föräldrarna kommer att utlösa sina oförbrukade krafter i förstörelsesraseri.

Genom den klerikal-fascistiska regimen är Österrike som en bomb, vars tändsnas brinner. Varje klarsynt person vet att då den exploderar, drages Europa med in i katastrofen.

Lillans skötsel

och diet under de första levnadsåren blir grundläggande för hela livet. Dr Carl Ahlrens bok: »NATURENS VÄG TILL HALSA OCH LIVSGLÄDJE» ger Eder anvisning hur barnen skola skötas, för att undvika de förhärjande sjukdomar som gå under benämnen barnförslämning, engelska sjukan m. fl. samt hur motståndskraft mot barnsjukdomarna skall uppåtas. Boken kostar inh. Kr. 4.—, Häft. Kr. 3.—, Finnes hos Eder bokh. eller direkt från LIT-TERATURFÖRLAGET, Box 634, Sthlm l.

Staten suckar efter barn.

(Forts. fr. sid. 1.)

avskräcka kvinnorna från att föda barn, man är ju tvärtom hjärtlig över de svenska födelsesiffrorna som äro de lägsta i världen. Det är bara det att man inte förstår, att

vill man ha barn måste man föra en befolkningspolitik, ägnad att hjälpa och stödja mödrarna.

Men det är här som i frågan om kriget och rustningspolitiken. Ehuru situationen grundligt förändrats genom de moderna uppfinningarna som göra kriget till ett vanvett, går man ändå på i de gamla spåren. Sammalunda med kvinnorna och nativiteten. Ehuru genom spridandet av kunskap om antikonceptionella medel situationen förändrats därhän att barnafödandet mer och mer blir en frivillig sak, går man också här på i de gamla spåren. Den politik som föres visar att männen inte begripit nödvändigheten för rasens bestånd av att avrusta och att bli hövliga mot kvinnorna.

Ledarskrifterna tala om de psykologiska orsakerna till den minskade nativiteten. Den inställning mot mödrarna som tar sig uttryck i den ekonomiska politiken har naturligtvis sin psykologiska orsak. Flertalet barnaföderskor reflektera väl inte medvetet över eller opponera sig mot att man tar deras förlösningssamt. De äro inte vana vid att samhället på något sätt uttrycker sin tacksamhet över att ett barn fötts till världen och begära det inte. Men de få inte heller hjälp att känna den stolthet, den trygghet som skulle göra att en kvinna med större glädje toge mot ett barn.

Handelstidningen finner orsaken till barnminskningen i den »större osäkerhet som tillvarn ingivars». Ja, det är riktigt, men däremot är det bestämt fel då tidningen lite längre ner i artikeln beskyller det nu levande släktet för att »framtiden inte angår det». Kanske är det just för att framtiden angår var och en som har barn så förtvivlat mycket, som människorna ridas att bli föräldrar. Diskussionen under värsta kristiden i arbetarpressen, där just arbetarkvinnorna livligt deltog, visade förbluffande tydligt att rädslan för arbetslöshet och alltså för att inte kunna försörja barnen var ett återhållande moment för kvinnorna.

Nu har arbetslösheten lättat, men i stället mörknar den politiska situationen, och atmosfären är tjock och svart av krigshot. Det är inte i en sådan atmosfär som föräldrastinken kan blomma upp.

Forna släkten voro tryggare, heter det. Svenska Dagbladet talar om den religiösa förtröstan som forna tiders människor ägde, och citerar satsen att »vaggorna äro tommast, där kyrkorna stå tomma». Detta stämmer i varje fall inte på Ryssland som med sina tomma kyrkor har en nativitet av 43 pro mille, medan Sverige med sina regelbundna gudstjänster har 14 pro mille. Det kan ju tänkas att folk som icke tro på den personliga odödligheten, bli ivrigare att förvärva sig den biologiska genom att sätta barn i världen, om eljest förhållandena gynna föräldraskapet.

En våg av religiositet som höjer befolkningskurvan på sin kam, men icke kommer något annat åstad, skall man inte räkna med. Men det är riktigt att om människorna återfinge tron på Gud och tron på livet och framtiden, skulle deras nya elan sopa bort orättvisor och slentrian, rena och lyfta atmosfären och skapa ett samhälle, dit kvinnorna kunde nämas att sätta sina barn.

Stockholm 1934

Zetterland & Thelen ers Boktryckeri-A-B.

T. A. K.-TOMBOLAN 1934

Lotteri för arbetslösa tjänstemän.
Fördelaktiga vinstmöjligheter.

Sammanlagda vinstvärdet **157,500 kr.**

Högsa vinst:

I huvuddragningen kr. 30,000:—, Sv.

St. premieobligationer.

I nitdragningen kr. 8,000:—, Sv. Statens premieobligationer.

Övriga högre vinster:

Fem bilar, Volvo, senaste modell (inkl. skatt, registrering o. trafikförsäkring för ett år) pr. st. Kr. 7,225:—
Motorcykel, Huskvarna, modell 110 SV 1,575:—
Schatul innehållande kontrollerat matsilver 1,200:—
Minimipiano, Hoffmans 675:—
Herr- eller dampås efter vinnarens önskan 500:—
m. fl. värdefulla vinster. — Lägsta vinstvärde 5 kronor.

Lottpris kr. 2:— med tillägg av 10 öre för stämpel. Vid köp av minst 10 lotter 10 % rabatt å lottpriiset.

Nitdragningen äger rum den 1/12 1934.

Lotteriets förest.: Ombudsman V. v. Zeipel. Tel. 20 06 96

T. A. K.-TOMBOLAN 1934
Mästernsallégatan 77 n. b. Box 81, Stockholm l.

T. A. K.-tombolan
1934

Rekvireras mot postförskott st. lotter å kr. 2:10 pr. st. plus porto och 15 öre för dragningslista.

..... den / 1934

Namn:

Titel:

Postadress:

Skriv tydligt.

Tidev.

KRAKA'S Elevavdelning

Yrkeskurs:

8 månaders kurs i sömnad
med bön jan den 1 s. pt. och 15
jan. va je år.

Korta kurser:

2 månaders kurs med bön
den 1 och 15 varje månad.
4 veckors eget arbete.

Mindre kurser och specialkurser
med början när som helst under terminen.

Prospekt på begäran.
Telefon 62 51 53.

KRAKA

Stureplan 2, 3 tr.
STOCKHOLM

En Krona

kostar Tidevarvet från 1 oktober till årets slut ■ Avgiften kan insändas direkt till expeditionen, Triewaldsgränd 2, eller insättas å giro 1544 ■ En billig utväg att lära känna Tidevarvet ■ Prenumerera för Er själv eller edra vänner.